ऊँ संस्कृतभारती (उत्तरतमिळ्नाडु) पत्राचारद्वारा संस्कृतम् परीक्षा - परिचयः

कालावधिः - होरात्रयम् अङ्काः -१००

आषाढ: - विलम्बिसंवत्सरः जूलै - २०१८

॥ कार्याणां कर्मणा पारं यो गच्छति स बुद्धिमान् ॥

नाम	
(full name with initials / surnan	ne)
जङ्गमदूरवाणी सं. (Mobile. No.)	
पञ्जीकरणसङ्ख्या (Regn. No.)	
वासप्रदेशः (Res. Area)	
परीक्षाकेन्द्रम (Exam centre)	

प्रथमः भागः

(अ) प्रयोग-परिवर्तनं कुरुत । (पञ्चानाम्)	(5)
उदा कर्मकरः कार्यालयं गच्छति । -> कर्मकरेण काय	लियः गम्यते ।
१) गणेशः लोकं रक्षति ।	
२) भक्ताः भजनं कुर्वन्ति ।	
३) शिष्यः प्रश्नान् पृच्छति ।	
४) वयं भारतमातरं वन्दामहे ।	
५) सा धनं ददाति ।	
६) नलिनी मातामहीं सेवते ।	
७) अहं श्लोकं वदामि ।	
(आ) आवरणे दत्त-विशेषण-पदस्य उचितं रूपं लिखत ।	(5)
१) सज्जनाः कार्यं न परित्यर्जा	न्ति । (आरब्ध)
२) रामः सीतया सह वनं गत	वान् । (प्रिय)
३) बालकानां परिहासः मास्तु	[। (स्थूल)
४) आचार्यः युवकाय उपदेशं ददा	ाति । (विनीत)
५) वयं संस्कृतं हृदयेन पठामः	। (आनन्दित)

(इ) उचितं सङ्ख्यावाचकं / पूरण	ाप्रत्ययान्तं रूपं लिखत ।	(5)
१) एषः मार्च्-मासे	शिबिराणि चालित	ावान् । (३)
२) मम नगरे	विद्यालयाः सन्ति	. I (_{&})
३) गौरि ! अद्य	पाठं पठ । (५)	
४) अस्माकं वर्गे	(१) बालिका १५ ज्ये	ष्ठाः च सन्ति ।
५)	_ शुभतिथौ वर्गस्य आरम्भः भवि	ष्यिति । (१०)
(ई) सन्धिच्छेदं कुरुत । (पञ्चानाम	न्)	(5)
१) गीतामृतम् २) अत्युत्तमम् ५) तथैव ६) कोऽपि १)	७) महोन्नतिः	
(उ) सिन्धं कृत्वा सिन्ध-नाम च ि (गुणः, यण्, सवर्णदीर्घः, वृद्धिः (उदा. राज + ईश्वरी = राजेश्व १) अद्य + एव २) प्रति + ईक्षा	, पूर्वरूपम्, यान्तवान्तादेशः) री, गुणसन्धिः)	(10) अन्तम्
५) ब्रह्म + उपदेशः ६) देशे +	अस्मिन् ७) बालौ + इव	

१)						
२)						
3)						
ક)						
५)						
(ऊ) मेलय	ग्त ।					(5)
	१) कटु	-	पुष्पम्	()	
	२) पाटलम्	-	आपगा	()	
	३) देवरः	-	दोषः	()	
	४) पित्तम्	-	औषधम्	()	
	५) यमुना	-	बन्धुः	()	
(ऋ) उच <u>ि</u>	ातं चित् / चन प्रयो	गं कुरुत	1			(5)
१) अध	ध्यापिका		छाः	त्राम् आह्व	ायति ।	
२) का	र्यालये		जनाः	नूतनाः ।		
३) सः प्रतिदिनं संस्कृतकार्यं करोति ।						
४) ग्रामे कुबेरस्य मन्दिरम् अस्ति ।						
५) मा	ता		महिलया	सह सम्भा	षणं करो	ति ।

(ॠ) उचितानि पदानि ि	चेत्वा सुभाषितं पूरयत । (एव	हम् एव) (3)
१) (सर्वविद्यानां, धनस्य	य, क्रमशः)	
जलबिन्दुनिपातेन		पूर्यते घटः ।
स हेतुः	धर्मस्य च	च ॥
२) (सौरभम्, स्वभावम्	, कर्पूरः)	
	न जहात्येव स	ाधुरापद्भतोऽपि सन् ।
	पावकस्पृष्ट:	लभतेतराम् ॥
(लृ) उचितं रूपं इति	चिह्नेन अङ्कयत ।	(5)
१) वृध् (कर्तरि, लो	ट्) - वर्धताम् / वृद्धताम् / वार्ध	ाताम्
२) कृ (विधिलिङ्) -	- कुर्यात् / कर्येत् / करोतु	
३) नन्द् (क्तवतु) - न	नन्दितवान् / नन्दवान् / नन्नवा	न्
४) गम् (तव्यत्) - ग	ातव्यम् / गन्तव्यम् / गच्छव्यम्	- \
५) लिख् (अनीयर्)	- लिखनीयम् / लीखनीयम् / र	नेखनीयम्
६) स्मृ (क्त्वा) - स्म	ारित्वा / स्मृत्वा / स्मर्त्वा	
७) नी (ल्यप्) - आन	नीय / आनेय / आनीत्य	
८) चिन्त् (कर्मणी ल	गट्) - चिन्त्यते / चित्यते / चिन्	त्यति
९) शृ (कर्मणी लोट्)) - श्रुण्वताम् / श्रूयताम् / श्रिय	ताम्
१०) गै (तुम्न) - गीत	न्म् / गायितुम् / गातुम्	

(ए)	<u>एकपदेन</u> उत्तरं लिखत । (पञ्चानाम्)	(5)
?)	दिलीपाय का शापं दत्तवती ?	
۲)	शतैः अश्वमेधयागैः किं लभ्यते ?	
3)	कौत्सः रघुं कियत् धनं याचितवान् ?	
8)	कुशस्य पुत्रः कः ?	
4)	तपस्विकुमारस्य माता-पितरौ कीदृशौ ?	
Ę)	कुशस्य आभरणस्य नाम किम् ?	
৩)	इन्दुमती कस्य देशस्य राजकुमारी ?	
(ऐ) उ	उचित-पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत ।	(7)
٤)	सिंहः दिलीपं हसितवान् ।	(द्रष्टुम् / दृष्ट्वा / दृश्य)
۲)	महिलया आभरणानि	(ध्रुतम् / ध्रियन्ते / धरति)
₹)	मन्दिरे अर्चकः मन्त्रं । (उत्त	कम्, उक्तः, उक्तवान्)
૪)	भीमः अग्रजम् आञ्जनेयम्।	(अवन्दत् / अवन्दत / अवन्दः)
५)	सर्वे मिलित्वा कार्यं । (कर्	रोति, क्रियताम्, कुर्युः)
६)	छात्रा शिक्षकेण । (श्लाघि	तवान्, श्लाघितम्, श्लाघिता)
৩)	कृपालो ! मम दोषः । (क्ष	मस्व, क्षन्तव्यम्, क्षम्यताम्)

ओ) आङ्ल / तमिळ्-भाषया पदस्य अर्थं लिखत।

(5)

१) ननान्दा = _____

२) आम्लः = _____

३) पीतः = _____

४) परिसरः = _____

५) मणिबन्धः = ____

६) तर्जनी = _____

७) क्षीरम् = _____

८) केदारः = _____

९) दौहित्री = _____

१०) गृहगोधिका = _____

द्वितीयः भागः

(இப்பகுதி விடைகளை ஸம்ஸ்க்ருதத்தில் தனித்தாளில் எழுதவும்.)
(Answer all questions in this section in Samskritam in the answer sheet.)

(अ) गद्यांशं पठित्वा संस्कृतेन उत्तरं लिखत ।

(5)

१८२८तमे वर्षे भागीरथी-मोरोपन्तयोः दम्पत्योः मणिकर्णिका नाम सुपुत्री जाता । मोरोपन्तः उत्तरभारते पेश्वा-सभायां मन्त्री आसीत् । बाल्यकाले एव मणिकर्णिका पुरुषाः इव युद्धकलायां शिक्षणं प्राप्तवती । खड्गः शूलः धनुः इत्यादीनां प्रयोगम् अश्वचालनं शस्त्रनिर्माणं आत्मरक्षण-कलां (martial arts) विविधक्रीडाः शास्त्राणि च अपि पठितवती । महान् वीरः तान्त्यातोपे तस्याः आचार्यः ।

तदा आङ्ग्लेयानां शासनकालः । ते जनान् पीडयन्ति स्म । जनानां कष्टम् अवगन्तुं मणिकर्णिका अन्यवेषं धृत्वा राज्ये विहरति स्म । दुष्ट-शासकानाम् उपरि आक्रमणं करोति स्म । आङ्ग्लेयाः तस्याः पराक्रमेण भीताः अभवन् ।

१३ वयसि तस्याः विवाहः अभवत् । पतिः बुन्देलखण्डस्य नृपः । विवाहात् परं तस्याः नूतनं नाम अपि दत्तम् । पुत्रः अपि सञ्जातः । राजकुटुम्बं हत्वा राज्यम् अपहर्तुम् आङ्ग्लेयाः पुनः पुनः आक्रमणं कृतवन्तः । किन्तु शूरा राज्ञी शत्रुभ्यः प्रजाः रिक्षतवती । महिलानां सेनाम् अपि निर्मितवती । १८५३तमे वर्षे शत्रवः नृपं कपटेन मारितवन्तः। राज्ञी तु लघुं शिशुं स्वस्याः पृष्ठे बद्ध्वा आङ्ग्लेयैः सह युद्धं कृतवती । "वयम् स्वतन्त्रतार्थं युध्यामहे । यदि विजयामहे तर्हि विजयस्य फलम् अनुभवामः । न चेत् रणभूम्यां मृत्वा कीर्तिं मोक्षं च प्राप्नुमः" इति घोषितवती सा ।

१८५८तमवर्षस्य जून् मासे एषा वीराङ्गना देशरक्षणाय रणभूम्याम् एव प्राणान् अर्पितवती । तदा तस्याः वयः केवलं २९ ! भारतदेशाय आजीवनं तया तपः कृतम् । तस्याः चरित्रं सदा अस्माकं प्रेरकं भवतु ।

- १) मणिकर्णिका कानि कानि शस्त्राणि प्रयोक्तुं शक्ता ?
- २) मणिकर्णिकायाः जीवनस्य उद्देशः कः?
- ३) युद्धसमये राज्ञाः शिशुः कुत्र आसीत् ?
- ४) राज्ञा निर्मिता सेना कीदृशी ?
- ५) राज्ञाः प्रसिद्धं नाम किम्? ऊहां कृत्वा लिखत ।
- (आ) अधो दत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत। (पञ्च एव) (5) வாக்கியங்களை அமைக்கவும் (ஏதேனும் 5) / Make sentences (any 5)

प्रदेशः, वस्त्राणि, सर्वदा, द्रोणी, शिक्षिका, कुत्र, प्रयोजनम्, जनाः, कति

(इ) एकं विषयम् अधिकृत्य पञ्च वाक्यानि संस्कृतेन लिखत । (5) कृष्णलीला / आरोग्यम् / संस्कृतकुटुम्बम्

तृतीयः भागः

இப்பகுதி விடைகளை ஸம்ஸ்க்ருதத்தில் / தாய்மொழியில் / ஆங்கிலத்தில், தனித்தாளில் எழுதவும். Write answers for all questions in this section in Samskritam / Mother tongue/English, in the answer sheet.

(अ) सूक्तेः अर्थं लिखत। (2 सूक्ती एव) (6)

- १) आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः।
- २) नियतो यत्र धर्मो वै तमशङ्कः समाचर ।
- ३) बहुविघ्नास्तु सदा कल्याणसिद्धयः।
- ४) गृहीत इव केशेषु मृत्युना धर्ममाचरेत् ।

(आ) श्लोकस्य <u>अन्वयं भावार्थं</u> च लिखत । (द्वौ एव) (8)

உரை நடையும் பொருளையும் எழுதுக. (எதேனும் இரண்டிற்கு)
Write the prose order and the meaning of the shlokas. (any two)

- १) स सत्यवचनाद्राजा धर्मपाशेन संयतः । विवासयामास सुतं रामं दशरथः प्रियम् ॥
- २) तं त्रजन्तं प्रियो भ्राता लक्ष्मणोऽनुजगाम ह। स्नेहाद्विनयसम्पन्नः सुमित्रानन्दवर्धनः॥
- ३) चित्रकूटं गते रामे पुत्रशोकातुरस्तथा ।राजा दशरथः स्वर्गं जगाम विलपन् सुतम् ॥

(इ) ससन्दर्भं व्याख्यात । (द्वे एव)

(6)

இடஞ்சுட்டிப் பொருள் விளக்குக. (ஏதேனும் இரண்டு) Explain with reference to context. (any two)

- १) अहं मम शरीरं ददामि । आचार्यस्य धेनुं त्यज ।
- २) वरं पृच्छ । अश्वं तु न ददामि ।
- ३) दक्षिणा मास्तु । भक्त्या एव अहं सन्तुष्टः ।
- ४) रावणस्य वधार्थं दशरथस्य पुत्रो भविष्यामि ।

वदतु संस्कृतम्

॥ शुभम् ॥

जयतु भारतम्